

Beste lezers, in onze rubriek 'Hoe recht is recht' heeft de Stichting Ilse Henar-Hewitt gemeend om de gemeenschap, maar in het bijzonder de vrouw, zoveel mogelijk in te lichten over onderwerpen die nagenoeg dagelijks voorkomen. Vandaag zullen wij het onderwerp: **'De gift en de schenking volgens het Nieuw Burgerlijk Wetboek'** behandelen.

Wat is een gift en wat is een schenking?

Iedere handeling die de bedoeling heeft om een ander ten koste van het eigen vermogen te verrijken, wordt als een gift of een schenking beschouwd.

Een schenking wordt altijd *zonder* tegenprestatie van de begiftigde gegeven. Bij een gift kan er sprake zijn van een tegenprestatie. Het verschil tussen de gift en de schenking kan van belang zijn als familie van de gever het testament wil aanvechten. Indien aangetoond wordt dat onder (psychische) druk is gegeven, kan de rechter de gift ongedaan maken.

Een lezersvraag

Paimin is in gemeenschap van goederen getrouwd met Sonja. Sonja is huisvrouw en het echtpaar woont in een huurhuis. Johnny, de alleenstaande, kinderloze buurman van Paimin en Sonja is al jaren ziek en verwachtbaar is dat hij binnenkort zal komen te overlijden. Paimin en Sonja zorgen al heel lang zonder enige vergoeding goed voor Johnny. Johnny wil als dank zijn eigendoms woning geven aan Paimin, die hij als hoofd van het gezin beschouwt. Paimin hoeft dan de hoge huurprijs van zijn eigen woning niet meer te betalen. Johnny wil alles goed regelen, omdat zijn wettelijke erfgenamen, zijn vader en zijn jongere broer, het huis ook willen hebben. Johnny vraagt aan Sonja of zij na wil gaan of het geven van de woning aan Paimin tijdens zijn leven of na zijn dood gedaan moet worden.

Technisch gezien is hier sprake van een gift, omdat Johnny het huis wil geven als tegenprestatie voor de goede verzorging door het echtpaar. Er zijn verschillende mogelijkheden:

- Een gift met werking tijdens het leven met behoud van het vruchtgebruik;
- Een gift met werking tijdens het leven zonder behoud van het vruchtgebruik;
- Een gift met werking na de dood.

Een gift met werking tijdens het leven zonder behoud van het vruchtgebruik

Johnny kan - voordat hij sterft- de eigendom van het huis volledig aan Paimin overdragen. Paimin wordt na de overdracht direct de nieuwe eigenaar en kan dan zonder toestemming van Johnny met het huis doen wat hij het beste acht. Johnny moet er dan wel op kunnen vertrouwen dat Paimin tijdens het leven van Johnny het huis niet verkoopt of Johnny het huis uitzet.

Een gift met werking tijdens het leven met behoud van het vruchtgebruik

Johnny kan - voordat hij sterft- de eigendom van het huis onder voorbehoud van het recht van vruchtgebruik aan Paimin overdragen. Paimin wordt de bloot-eigenaar en Johnny wordt de vruchtgebruiker. Als vruchtgebruiker beslist Johnny gedurende zijn leven over datgene dat met het huis moet gebeuren. Zelf indien Paimin zijn blote eigendom zou verkopen, kan de koper Johnny

niet uit de woning zetten. Na de dood van Johnny verkrijgt Paimin pas de volledige eigendom over de woning.

Een gift met werking na de dood

Johnny kan ook na zijn dood het huis aan Paimin geven, door de gift in een testament op te laten nemen. In het testament kan het huis worden nagelaten door opname van een zogenaamd 'legaat' of doordat Johnny, Paimin tot (enige) erfgenaam benoemt en hem het huis nalaat, een 'erfstelling'.

Johnny zal de notaris moeten inlichten over zijn familieomstandigheden en de familieverhoudingen en na afweging en advies van de notaris zal een keuze gemaakt worden tussen het legaat en de erfstelling.

De gift aan één echtgenoot

Als Johnny het huis tijdens zijn leven of na zijn dood alleen aan Paimin geeft, zal het huis gaan behoren tot het privévermogen van Paimin: het valt met ingang van 1 mei 2025 niet in de huwelijksgemeenschap. Dit betekent dat Sonja geen mede-eigenaar van de woning wordt, ook al is de woning tijdens het huwelijk dat in gemeenschap van goederen gesloten is, gegeven. Indien het huwelijk van Sonja en Paimin door echtscheiding ontbonden wordt en Sonja moet verhuizen, hoeft Paimin haar *geen* aandeel uit de waarde van het gegeven huis uit te keren.

Is de gift met werking na de dood met succes aanvechtbaar door de familie van de gever?

Indien Johnny besluit om Paimin tot zijn enige erfgenaam te benoemen, ontferft hij stilzwijgend zijn vader en broer. De onterving van de vader is met ingang van 1 mei 2025 mogelijk. Het aanvechten van het testament door de vader en/of broer van Johnny op grond van de onterving zal *geen* succes opleveren.

Het aanvechten van het testament op grond van het feit dat Johnny de verzorger van Paimin is geweest, heeft weinig kans van slagen omdat deze regel geldt voor beroepsbeoefenaren in de individuele gezondheidszorg. Zij mogen volgens de wet geen voordeel hebben van testamenten opgemaakt door zieken tijdens de behandelrelatie vanwege de afhankelijke behandelrelatie. Beroepsbeoefenaren in de individuele gezondheidszorg zijn onder andere artsen, verpleegkundigen en dergelijke. Paimin is een vrijwilliger en volgens de wet mag hij wel giften ontvangen van de patiënt.

Alle giften van onroerend goed, met werking voor of na de dood moeten daarnaast via de notaris plaatsvinden. De notaris zal erop toezien dat de gever in staat is om vrijelijk (zonder druk) weloverwogen besluiten te nemen op het moment waarop de akte opgemaakt wordt. Hierdoor wordt het testament moeilijk aanvechtbaar.

Geven tijdens het leven of na de dood?

Johnny zou alle opties goed moeten overwegen en datgene kunnen doen dat hem nu de meeste rust biedt.

Mocht u vragen hebben over dit artikel of zoekt u hulp aangaande dit onderwerp of andere onderwerpen, dan bent u bij ons welkom. Ons kantoor is gevestigd aan de Verlengde

M.A. Veira, verschenen in het dagblad 'De Ware Tijd' van 4 februari 2026.

Gemenelandsweg 132b. U kunt ons telefonisch bereiken op 8583419/433041 of mailen naar stgilseharhewitt@yahoo.com voor een afspraak. Ons kantoor is ook open van maandag tot en met vrijdag tussen 9.00 en 12.00 uur.

Prof. mr. dr. M.A. Veira, hoogleraar Privaatrecht met het accent op het Erfrecht verbonden aan de Anton de Kom Universiteit van Suriname.